Gemeente Bergen op Zoom

RVB22-0017

Voorlegger Raadsvoorstel

Onderwerp	: Gewijzigd voorstel - Voorkeursvariant netversterking Bergen op Zoom - Schouwen Duiveland - Tholen
Nummer voorstel	: RVB22-0017
Datum voorstel	: 21 februari 2022
Portefeuillehouder(s)	: De heer B. Jacobs
Contactpersoon	: de heer B.J.M. Verdonschot
Afdeling	: R&E/Wonen & Leven
Contactpersoon Email	: b.verdonschot@bergenopzoom.nl
Contactpersoon Telefoon	: 0164-277491
Programmanummer en -naam	: 4. Woon- en leefomgeving (fysiek domein)

Voorstel:

1. BOZ-2 te kiezen als voorkeurslocatie voor het nieuwe 380/150/20kV hoogspanningsstation in de gemeente Bergen op Zoom;
2. TenneT dringend te verzoeken om in het vervolgtraject nadrukkelijk aandacht te besteden aan:
    a. het landschappelijk inpassen van het station;
    b. het optimaliseren van de bovengrondse aansluiting van het station op de 380kV; hoogspanningsverbinding;
    c. het aanpassen van de Noorderkreekweg;
3. Kennisnemen van de voorkeur om het 150kV hoogspanningsstation in de gemeente Schouwen Duiveland te realiseren op locatie SD-1;
4. Kennisnemen dat tracévariant Zuid-Midden de enige optie is die beide voorkeurlocaties met elkaar kan verbinden;
5. Het Rijk verzoeken om de rijkscoördinatieregeling buiten toepassing te verklaren en het bevoegd gezag aan de raad van de gemeente Bergen op Zoom over te dragen.

Type voorstel:

☑ Kaderstellend
☐ Controlerend
☐ Rest

Zijn in het voorstel één of meer van de volgende aspecten van toepassing?

	Ja	Nee
Zijn doelen en/of effecten beschreven	☑	☐
Financiële consequenties	☐	☑
Gevolgen voor de schuldenlast	☐	☑
Inspraakverordening van toepassing	☐	☑

Communicatieparagraaf:

TenneT heeft gedurende het proces de omwonenden en belanghebbenden steeds geïnformeerd over de gang van zaken via een nieuwsbrief (email) en de projectwebsite. Voor de aanvang van de omgevingsdialoog heeft TenneT in een breed gebied brieven verzonden (zie bijlage 2) om de omwonenden te informeren over het project en om hen uit te nodigen deel te nemen aan de dialoog. Op 8 april 17 mei en 14 juni 2021 zijn door TenneT werkateliers gehouden waar geïnteresseerden aan mee konden doen. Het doel van de ateliers was om zoveel mogelijk informatie uit het gebied op te halen over de mogelijke zoeklocaties en om deze een plek te geven in het projectboek. Naast de ateliers konden reacties en/of vragen ook binnenkomen via de website, de projectatlas (een digitale kaart van het gebied met de zoeklocaties erop) of via email en telefoon. Op 22 juni heeft TenneT een inloopspreekuur gehouden in de Wittehorst. Op 1 juli was er een extra informatiebijeenkomst over geluid en electromagnetische velden, waarbij uitleg door experts werd gegeven aan geïnteresseerden. Uiteindelijk heeft dit geleid tot een omgevingsbeeld dat is verwoord in het projectboek deel 2 onder paragraaf 3.3 (Bijlage 3). Het verloop van het proces staat beschreven in het projectboek deel 1 vanaf pagina 32 "Samen aan de slag" (Bijlage 3).

Het onderwerp is in meerdere artikelen aan bod gekomen in de krant. Daarnaast heeft de Dorpsraad Halsteren op 28 oktober over het onderwerp vergaderd. Mede naar aanleiding hiervan zijn wij op uitnodiging van de Dorpsraad op gebiedsbezoek geweest. Wij hebben omwonenden op 14 september binnen hetzelfde brede verspreidingsgebied per brief geïnformeerd over de stand van zaken van het proces. Om de omgeving over de voorkeurslocatie en de aanstaande beeldvormende raadsbehandeling op 11 januari 2022 te informeren, is op 24 december 2021 een brief verzonden naar de brede omgeving. Bewoners van de noordelijke buurtschappen hebben massaal ingesproken tijdens de beeldvormende vergadering. Ze voelden zich overvallen door het voorstel om de noordelijke locatie BOZ-01 als voorkeurslocatie aan te wijzen. Zij vonden dat zij onvoldoende bij de omgevingsdialoog waren betrokken terwijl dat gezien de noordelijk gelegen locaties wel had gemoeten.

Naar aanleiding hiervan zijn er twee extra dialoogronden gehouden speciaal gericht op de noordelijke buurtschappen. Ook is vooruitlopend hierop nog een aparte bijeenkomst geweest tussen de portefeuillehouder en meerdere bewoners. Hierbij is door hen een alternatieve scoretabel gepresenteerd. Naar aanleiding van de dialoogronden en de nieuw ingevulde surveyformulieren is het omgevingsbeeld uit het projectboek aangepast. Wij hebben ook van de zuidelijke bewonersgroepen een nagekomen reactie ontvangen waarin ze een eigen alternatieve scoringstabel hebben aangeboden.

Belangrijk aandachtspunt in de communicatie is de bezorging van de informatiebrieven geweest. Van bewoners zijn structurele signalen ontvangen van vertraging in de bezorging. Zelf hebben we een vertraging van soms 7 tot 8 dagen kunnen vaststellen. Uit navraag bij businesspost is gebleken dat de oorzaak zit in de hoeveelheid verzonden brieven en de omvang van het verspreidingsgebied. Hierdoor wordt de bezorging in delen bezorgd en over meerdere dagen verspreid. Zij hanteren een bezorgperiode van vijf werkdagen. In de eerstvolgende verspreiding van de uitnodiging voor de informatieavond van 23 februari is hiermee rekening gehouden zodat omwonenden de brief op tijd zouden ontvangen. We hebben echter nog steeds signalen van late bezorging ontvangen. De brief is tevens verspreid via e-mail. Daarnaast heeft een contactpersoon namens de noordelijke buurtschappen de uitnodiging per email ontvangen voor verdere verspreiding onder de groep.
Op 23 februari zijn de resultaten van een aanvullend onafhankelijk haalbaarheidsonderzoek naar de zoeklocatie BOZ-4b aan geïnteresseerden in een digitale bijeenkomst gepresenteerd.

Door het uitvoerige communicatieproces dat is gevoerd, de omgevingsdialoog, inclusief de extra dialoogronden, die zijn gehouden, heeft eenieder de gelegenheid gehad om er kennis van te nemen en om een bijdrage te leveren als men dat wilde. Gezien de hoeveelheid aan reacties, de betrokkenheid van de deelnemers aan de werkateliers en de extra gehouden dialoogronden is er uiteindelijk een goede en inclusieve omgevingsdialoog gevoerd.

Nadat er een keuze is gemaakt voor een locatie, zal TenneT de omgevingsdialoog vervolgen. Hierbij komt vooral de landschappelijke inpassing van het station aan bod. Aan TenneT wordt het dringende verzoek gedaan om het station zo goed als mogelijk landschappelijk in te passen, conform de wensen van de omgeving. Hetzelfde geldt voor het bovengrondse tracé van het station naar de 380kV verbinding en de verlegging van de Noorderkreekweg.

Samenvatting:

De energietransitie is in volle gang. De uitwerking van de Regionale Energie Strategie (RES) vraagt om een infrastructuur die op orde en robuust is en die de stijgende vraag naar elektriciteit aan kan. Daarom is door TenneT het project Netversterking Schouwen-Duiveland, Tholen en omgeving Bergen op Zoom opgezet. Voor Bergen op Zoom betekent dit een nieuw 380/150/20kV hoogspanningsstation in de Auvergnepolder met een aansluiting op de bestaande 380kV hoogspanningsverbinding. TenneT heeft een omgevingsdialoog gevoerd met omwonenden en belanghebbenden waarbij meerdere zoeklocaties aan de orde zijn gekomen. Hier zijn vijf mogelijke locaties naar voren gekomen. Hier zijn later een zesde en zevende locatie aan toegevoegd. Met de noordelijke buurtschappen zijn twee aanvullende dialoogronden gehouden omdat zij in het eerdere proces onvoldoende betrokken zijn geweest. De zeven locaties zijn nader onderzocht op haalbaarheid. Het onderzoek is samen met de resultaten van de omgevingsdialoog door TenneT gepresenteerd in het projectboek en meerdere aanvullingen (addendums) hierop. In het projectboek wordt geen keuze voor een locatie gemaakt. Er is objectief naar alle locaties gekeken.

Om te komen tot een keuze zijn vervolgens de locaties op basis van een ruimtelijk afwegingskader beoordeeld. Kijkend naar de resultaten is er maar één conclusie mogelijk. BOZ-2 is de meest logische keuze als locatie voor het nieuwe hoogspanningsstation. De landschappelijke impact van BOZ-2 is, ondanks de extra masten en afgezien van BOZ-1 waar de impact wel groter is, gelijkwaardig aan de overige locaties. De overige onderdelen van het ruimtelijk afwegingskader hebben ten aanzien van locatie BOZ-2 een lage score en/of een lage wegingsfactor. Dit is de reden dat locatie BOZ-2 uiteindelijk de beste score heeft van alle locaties. Mocht de locatie BOZ-2 om één of andere reden tijdens het planvormingsproces toch niet haalbaar blijken, dan kan gekeken worden naar de alternatieven BOZ-1 en BOZ-4. Deze twee alternatieven ontlopen elkaar in score nauwelijks. Locatie BOZ-1 heeft een lichte voorkeur boven locatie BOZ-4 gezien het kleine scorevoordeel. BOZ-1 heeft één onderdeel wat de score domineert, landschap. BOZ-4 laat in vergelijking met BOZ-1 meer gemiddelde scores zien. Omdat BOZ-4 echter op meer onderdelen scoort dan BOZ-1, is de eindscore van BOZ-4 net een punt negatiever dan die van BOZ-1.

De andere locaties zijn geen echte opties om wisselende redenen. Locatie BOZ-3 heeft twee onderdelen van de vier (geluid en landschap) die de score enorm beïnvloeden. De combinatie van deze twee factoren, zorgen ervoor dat de locatie geen echt alternatief vormt. Locatie BOZ-5 valt af omdat deze op vele onderdelen slecht scoort.

Dan blijven de locaties over die op meerdere onderdelen complicaties kennen in relatie tot de haalbaarheid. Voor locatie 4b zijn dat de ligging in NNB gebied en de 245 meter zone rondom Windpark Halsteren. Voor locatie 6 zijn dat de vele woningen die binnen de 500 meter richtafstand (geluid) en binnen de 40 meter zone (Electromagnetische velden, hierna EM-velden) liggen. Daarnaast spelen er bij locatie 6 nog een aantal andere complicaties zoals de overschrijding van de maximale kabellengte en het gebrek aan ruimte voor landschappelijke inpassing. Deze twee locaties zijn realistisch gezien geen haalbare locaties.

Bijlagen: (geef aan of een bijlage is bijgevoegd of ter inzage is gelegd; benoem en nummer deze bijlagen)

Bijlage nr.	Omschrijving	Bijgevoegd/Ter inzage
1	Zoekgebied met zoeklocaties	Bijgevoegd
2	Verspreidingsgebied brieven TenneT en Gemeente Bergen op Zoom	Bijgevoegd
3	Projectboek: - Deel 1: Introductie en toelichting - omgevingsproces - Deel 2: Locatie- en haalbaarheidsstudies - Deel 3: Bijlagenboek - Deel 4: Addendum projectboek: Ster van Lepelstraat	Bijgevoegd
4	Ruimtelijk afwegingskader - voorkeurslocatie hoogspanningsstation Halsteren	Bijgevoegd
5	Notitie: voorkeurstracé	Bijgevoegd
6	Aangepaste omgevingsbeeld	Bijgevoegd
7	Aanvulling op bijlage B projectboek	
8	Brief Gemeente Tholen - I21-112513	Bijgevoegd
9	Ruimtelijk afwegingskader - scoringstabellen	Bijgevoegd
10	Brief TenneT aan college inzake urgentie - I21-124230	Bijgevoegd
11	Definitieve inbreng Kladde – motivatie en scoretabel	Bijgevoegd
12	Inbreng Bewonersgroep Auvergnepolder en bewonersgroep Beijmoersepolder/Kannewielseweg	Bijgevoegd

Gemeente Bergen op Zoom

RVB22-0017

Raadsvoorstel

Datum raadsvergadering	: 10 maart 2022
Nummer	: RVB22-0017
Onderwerp	: Gewijzigd voorstel - Voorkeursvariant netversterking Bergen op Zoom - Schouwen Duiveland - Tholen

Aan de gemeenteraad,

Voorstel

1. BOZ-2 te kiezen als voorkeurslocatie voor het nieuwe 380/150/20kV hoogspanningsstation in de gemeente Bergen op Zoom;
2. TenneT dringend te verzoeken om in het vervolgtraject nadrukkelijk aandacht te besteden aan:
    a. het landschappelijk inpassen van het station
    b. het optimaliseren van de bovengrondse aansluiting van het station op de 380kV hoogspanningsverbinding,
    c. het aanpassen aan de Noorderkreekweg
3. Kennisnemen van de voorkeur om het 150kV hoogspanningsstation in de gemeente Schouwen Duiveland te realiseren op locatie SD-1
4. Kennisnemen dat tracévariant Zuid-Midden de enige optie is die beide voorkeurlocaties met elkaar kan verbinden
5. Het Rijk verzoeken om de rijkscoördinatieregeling buiten toepassing te verklaren en het bevoegd gezag aan de raad van de gemeente Bergen op Zoom over te dragen.

Inleiding

De energietransitie is in volle gang. U heeft ten behoeve hiervan op 25 maart 2021 (RVB21-0001) de Regionale Energie Strategie (RES) vastgesteld. De uitwerking van de RES vraagt om een infrastructuur die op orde en robuust is en die de stijgende vraag naar elektriciteit aan kan. Nieuwe duurzame projecten moeten aangesloten kunnen worden op het net. De electrificatie van de industrie moet worden gefaciliteerd. Enduris (februari 2019) en Enexis (februari 2020) hebben TenneT gevraagd het net te versterken om deze stijgende vraag aan te kunnen. Daarom is door TenneT het project Netversterking Schouwen-Duiveland, Tholen en omgeving Bergen op Zoom opgezet. Dit omvangrijke project in twee provincies bestaat uit de meerdere onderdelen. Dit raadsvoorstel gaat over de totale oplossing (voorkeursvariant) waarbij de nadruk zal liggen op de locatiekeuze voor een nieuw 380kV hoogspanningsstation in de gemeente Bergen op Zoom. Naar verwachting zal de naam van het nieuwe station hoogspanningsstation Halsteren worden. Wij zullen wanneer wij verwijzen naar het nieuwe station die naam aanhouden om verwarring met het huidige station Bergen op Zoom te voorkomen.

<u>Omvang project</u>

1. 150kV hoogspanningsstation in de gemeente Schouwen-Duiveland (TenneT en Enduris)

2. 380/150/20kV hoogspanningsstation Halsteren in de gemeente Bergen op Zoom.(TenneT en Enexis)
3. Ondergrondse 150kV verbinding van het nieuwe hoogspanningsstation op Schouwen-Duiveland naar het nieuwe hoogspanningsstation Halsteren in Bergen op Zoom. (TenneT)
4. De aansluiting van het nieuwe station op de bestaande 380kV hoogspanningsverbinding die door de Auvergnepolder loopt. De aansluiting bestaat uit twee bovengrondse 380kV verbindingen namelijk een "heen" en een "terug" lijn. (TenneT)
5. Landschappelijke inpassing hoogspanningsstation Schouwen –Duiveland en hoogspanningsstation Halsteren (werksessies en realisatie) (TenneT)

Geen onderdeel van het project maar hiermee wel verbonden, zijn:
6. Ondergrondse middenspanningskabels van hoogspanningsstation Halsteren naar verschillende locaties om klanten aan te sluiten. (Enexis)
7. Een nieuw 150kV station in de gemeente Tholen
8. Ondergrondse 150kV verbinding van het nieuwe station Halsteren naar een nieuw 150kV station in Tholen (Enduris)

Beoogd maatschappelijk effect/doelstelling

West-Brabant
In West-Brabant slibt het regionale elektriciteitsnet dicht. Het bestaande 150 kV-onderstation in Bergen op Zoom is volledig bezet en kan fysiek niet verder worden uitgebreid. Het petrochemische bedrijf Sabic wil zijn eigen productieproces elektrificeren, waardoor de belastingvraag van Sabic toeneemt tot 300 MW. Deze belastingvraag kan nu niet worden gefaciliteerd. Bedrijven die zonnepanelen op de daken willen plaatsen, dreigen niet te kunnen worden aangesloten op station Bergen op Zoom.

De RES West-Brabant voorziet in een extra behoefte aan duurzame opwekking van circa 320 MW in het gebied Bergen op Zoom / Halsteren. Voor veel zonneparken en wind op land is aansluiting nodig op het 150 kV-net van TenneT en op het middenspanningsniveau van Enexis. De nabijgelegen 150 kV-stations Bergen op Zoom, Dinteloord, Roosendaal en Woensdrecht kunnen deze nieuwe (duurzame) ontwikkelingen niet of slechts in (zeer) beperkte mate aan. U heeft op 4 oktober 2021 het bestemmingsplan vastgesteld waarmee hoogspanningsstation Woensdrecht met 2 velden kan worden uitgebreid. Dit is een eerste stap in de versterking van het regionale electriciteitsnetwerk.

Schouwen Duiveland, Tholen
De situatie in Schouwen Duiveland en Tholen is nog schrijnender. Daar veroudert het netwerk in hoog tempo. Op dit moment is er al sprake van congestie. Er kunnen geen grootschalige, duurzame initiatieven meer worden aangesloten. Daarnaast toont de systeemstudie Zeeland aan dat er vanaf 2030 ook onvoldoende transportcapaciteit beschikbaar is voor normaal elektriciteitsverbruik als het net niet versterkt wordt. Het aanleggen van een 150 kV-netwerk is daarom essentieel. Dit 150kV netwerk zal op zijn beurt weer aangesloten moeten worden op een 380kV netwerk.

Transportschaarste 2 hoogspanningsstation Bergen op Zoom (Theodorushaven Noordland)
Ook in West Brabant komt het scenario van Schouwen Duiveland in rasse schreden dichterbij. De situatie van nu is al veel ernstiger dan die van een jaar geleden. Op dit moment is op hoogspanningsstation Bergen op Zoom door Enexis, de transportschaarste opgeschaald van fase 1 naar 2. Wanneer fase 2 afgekondigd wordt betekent dit dat de transportcapaciteit voor teruglevering geheel vergeven is en er geen aansluitmogelijkheden meer zijn voor nieuwe initiatieven. Er kunnen voorlopig géén aanvragen voor een grootverbruikaansluiting met transportcapaciteit voor teruglevering worden gedaan.

Urgentie besluitvorming
Eventueel uitstel van besluitvorming heeft direct gevolgen hebben voor nieuwe initiatieven. Het is daarom van groot maatschappelijk belang dat de besluitvorming op de locatiekeuze voor het hoogspanningsstation Halsteren niet verder wordt uitgesteld.

Bevoegd gezag
Het Rijk is op dit moment het bevoegd gezag om te beslissen op de ontwikkeling omdat deze op grond van de Electriciteitswet 1998 binnen de Rijkscoördinatieregeling valt. Dit betekent dat het Rijk conform de regeling ten behoeve van de ontwikkeling een Rijksinpassingsplan mag opstellen. Bijkomend gevolg hiervan is dat het rijk ook de eindbeslissing op de locatiekeuze van het hoogspanningsstation maakt. Tot op heden heeft het Rijk het initiatief aan de gemeente gelaten om tot een locatiekeuze te komen. Als er een locatie is gekozen, zal een verzoek bij het Rijk worden ingediend om de rijkscoördinatieregeling buiten toepassing te verklaren. Hiermee vervalt het bevoegd gezag naar de gemeente. Mocht echter blijken dat de locatiekeuze leidt tot een onuitvoerbaar besluit of dat de keuze ernstige vertraging oploopt, dan heeft het Rijk aangegeven haar rol als bevoegd gezag nadrukkelijk op zich te nemen.

Naar aanleiding van de beeldvormende vergadering van 11 januari 2022 is door u en ons in gezamenlijk overleg besloten om de besluitvorming van 3 februari op te schuiven naar 10 maart 2022 zodat er meer tijd was voor het voeren van extra dialoogronden en het uitvoeren van onderzoek naar een nieuwe locatie. Het ministerie heeft aangegeven dat zij 10 maart 2022 als de uiterste beslisdatum zien. Hierna zullen zij hun rol als bevoegd gezag pakken en een zelf een besluit nemen op een voorkeurslocatie.

Uitwerking voorstel

Er is door TenneT een omvangrijke omgevingsdialoog gevoerd. Het resultaat van de dialoog en de haalbaarheidsstudies van de overgebleven locaties zijn verwoord in het projectboek welke wij op 5 oktober aan u hebben aangeboden. In de algemene commissievergadering van 14 oktober heeft u naar aanleiding van een bewonersbrief ons opgedragen TenneT te verzoeken om een eerder afgevallen locatie. Ster van Lepelstraat, alsnog nader te onderzoeken. TenneT heeft aan vervolgens aan uw verzoek gehoor gegeven en dit met een addendum toegevoegd aan het projectboek. Het addendum is op 1 december aan u aangeboden. Wij hebben u vervolgens een raadsvoorstel ter behandeling aangeboden. Hierin was locatie BOZ-1 als voorkeurslocatie opgenomen. Op het voorstel is tijdens de beeldvorming van 11 januari 2022 massaal ingesproken door de noordelijke buurtschappen. Zij voelden zich overvallen door de keuze voor locatie BOZ-1 en vonden dat zij niet

volwaardig betrokken waren bij de gevoerde omgevingsdialoog. Teven is er tijdens de beeldvorming door een inspreker een nieuwe zevende locatie aangedragen. In gezamenlijk overleg tussen u en ons, is besloten om meer tijd te nemen. Zo konden er extra dialoog ronden met de noordelijke buurtschappen worden gehouden. Deze tijd is ook benut om extra onafhankelijk onderzoek te doen naar de tijdens de beeldvorming aangedragen locatie BOZ-4b. De resultaten van het onderzoek zijn op 23 februari aan u aangeboden en in de avond aan de omgeving gepresenteerd. Alle gegevens zijn toegevoegd aan het projectboek en tevens als losse bijlagen bij dit raadsvoorstel. Uiteindelijk zijn er zeven zoeklocaties meegenomen in het keuzeproces (Zie het kaartje in bijlage 1). De opgehaalde informatie uit de extra dialoogronden en de inbreng die we verder nog gedurende deze periode hebben ontvangen, hebben geleid tot nieuwe inzichten over de inhoud, de methodologie en de gradatie in de scores van ruimtelijk afwegingskader. Over dit proces en wijze van doorwerking informeren wij u in onze begeleidende brief bij het raadsvoorstel (U22-001848).

Wij hebben u op 24 februari voorliggend aangepast raadsvoorstel aangeboden waarin deze inzichten zijn verwerkt. Door het omvangrijke en uitvoerige proces en de maximale benutting van de beschikbaar gekomen tijd, ligt er nu een voorstel waarin de reacties van de gehele omgeving en alle beschikbare informatie is betrokken. Het ruimtelijk afwegingskader mag dan op onderdelen zijn aangepast, de conclusies zijn dat slechts ten dele in die zin dat de twee noordelijke gelegen locaties nog steeds een voorkeur hebben. Slechts de volgorde van prioritering is veranderd. Zoeklocatie BOZ-2 heeft nu de voorkeur.

In het vervolg van deze paragraaf leest u hoe deze keuze tot stand is gekomen. Daarbij zullen alleen hoofdzaken worden beschreven. Voor de verdere inhoud wordt naar het ruimtelijk afwegingskader in bijlage 4 verwezen.

Waarom een hoogspanningsstation in Bergen op Zoom?
Op pagina 13 van het Projectboek deel 1 (Bijlage 3) staat beschreven waarom gekozen is voor een aansluiting van het nieuwe 150kV netwerk op Schouwen Duiveland op de bestaande 380kV hoogspanningsverbinding in Bergen op Zoom. Belangrijk daarbij zijn het verzoek Enexis voor netversterking en grote voordelen van een directe aansluiting van het 150kV op het 380kV netwerk. Daarnaast is het de oplossing met de minste netverliezen en CO2 uitstoot.

Het ruimtelijk afwegingskader
Op 16 december is door u een motie aangenomen (RMO21-0116) waarin u ons verzoekt om een ruimtelijk afwegingskader op te stellen waaraan de zoeklocaties voor het hoogspanningsstation getoetst kunnen worden. Wij hebben hieraan gevolg gegeven in de notitie: Het Ruimtelijk afwegingskader - voorkeurslocatie hoogspanningsstation Halsteren (Bijlage 4). Het ruimtelijk afwegingskader is een doorontwikkeling van het door Witteveen en Bos (verder W&B) in het projectboek gebruikte beoordelingskader. Het kader bestaat uit de aspecten: natuur, geluid, Electromagnetische velden (EM-velden), landschap (o.a. mastposities), recreatie, cultuurhistorie, archeologie, aardkunde, veiligheid, water, bodem, infrastructuur, bereikbaarheid. Het aspect recreatie is in het projectboek niet als zelfstandig onderdeel meegenomen. Mede door de inbreng uit de omgeving hebben wij geoordeeld het wel als los onderdeel in het ruimtelijk afwegingskader te moeten meenemen.

Uit de onderzoeken van W&B komen vele effecten naar voren. Soms gelden die effecten in eenzelfde mate voor alle zoeklocaties. In dat geval is er wel een effect maar is dat niet van onderscheidend belang. Soms zijn er geen effecten te verwachten en soms is voor enkele locaties een effect en voor andere weer niet. Het ruimtelijk afwegingskader geeft duiding aan de onderzoeksresultaten uit het projectboek en kent per ruimtelijk aspect scores toe. De scores worden per onderdeel opgeteld.

Vervolgens is gekeken welke onderdelen belangrijker zijn in de keuze van een voorkeurslocatie dan andere. Zo is archeologie minder belangrijk bevonden dan geluid. Voor het bepalen van de wegingsfactoren is onder andere gekeken naar het omgevingsbeeld. Tegelijkertijd is ook gekeken in welke mate een onderdeel bijdraagt aan het criterium van een goede ruimtelijke ordening en het algemeen belang. In tabel 1 zijn de toegekende wegingsfactoren per onderdeel van het ruimtelijk kader opgenomen.

Natuur	Geluid	EM-velden	Land-schap	Recreatie	Cultuur-historie	Archeologie	Aardkunde	Veiligheid	Water	Bodem	infra-structuur	Ruimte-gebruik	Bereik-baarheid
2	3	2	3	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1

Tabel 1: de wegingsfactoren

Aan de aspecten landschap en geluid is de hoogste wegingsfactor toegekend omdat deze de grootste impact hebben op de lokale situatie. Ook de onderdelen natuur, EM-velden, en cultuurhistorie (Brabantse Wal) zijn van belang. Die hebben daarom wegingsfactor 2. De overige onderdelen zijn in mindere mate van belang voor het keuzeproces. De impact van deze aspecten zijn later zeker van belang in het kader van het opstellen van een bestemmingsplan/omgevingsplan en moeten dan goed onderzocht worden. Ze spelen echter in het keuzeproces naar de voorkeurslocatie voor het hoogspanningsstation een mindere rol. De totaalscores per onderdeel zijn vermenigvuldigd met de wegingsfactor wat resulteert in de eindscores. Op basis van de eindscores is de prioritering van de locaties bepaald.

Het omgevingsbeeld

Het omgevingsbeeld (alle binnengekomen reacties) is alleen verwerkt in de score als dat objectief gezien te verantwoorden is. Dit is bijvoorbeeld terug te vinden in het onderdeel landschap waarbij het aantal masten, gezien de landschappelijke impact, meeweegt in de score. Het aangepaste omgevingsbeeld vindt u in bijlage 6 zodat u het kunt betrekken bij u besluitvorming. Alle ingekomen reacties (inclusief die uit de extra dialoogronden) zijn terug te vinden in bijlage B van het projectboek (en toegevoegd als bijlage 7 bij het raadsvoorstel).

Interpretatie van de scores

Tabel 2 bevat de subtotaalscores per onderdeel van het ruimtelijk kader. Dit geeft een eerste indicatie hoe de verschillende zoeklocaties zich tot elkaar verhouden. Hieruit blijkt dat locaties BOZ-1 t/m 4 zeer gelijkwaardig scoren. Daarnaast scoren ze overtuigend beter dan de andere zoeklocaties. Hierbij vallen vooral locaties BOZ-4b en 6 in negatieve zin op. Deze hebben namelijk op meerdere onderdelen een no go kwalificatie gekregen (rood gearceerd in de tabel). Dit betekent dat, naast dat ze slecht scoren, ze hoogstwaarschijnlijk ook niet vergunbaar zijn. Om deze reden vallen beide locaties bij voorbaat af. Ook locatie BOZ-5 heeft een no go

ontvangen voor het onderdeel bereikbaarheid omdat dat de lengte van de kabelverbinding met de voorkeurslocatie op Schouwen Duiveland SD-1 meer dan 30km bedraagt. Toch valt deze locatie niet bij voorbaat af omdat het hier een technisch- en niet een ruimtelijk aspect betreft. De kabellengte is een technisch uitgangspunt van TenneT zelf. Het zegt zeker iets over de haalbaarheid van de locatie maar in een ruimtelijke afweging zorgt dit niet voor een doorslaggevend effect.

(Sub)thema		BOZ-1	BOZ-2	BOZ-3	BOZ-4	BOZ-4b	BOZ-5	BOZ-6
Natuur		0	0	0	-1	-4	-1	Nvt
Geluid		0	0	-2	-1	-1	-2	-3
EM-velden		0	0	0	0	0	0	-3
Landschap		-3	-2	-2	-2	-2	-2	Nvt
Recreatie		-1	-1	-1	0	0	-1	Nvt
Cultuurhistorie		-1	0	-1	0	0	-1	Nvt
Archeologie		0	0	0	0	-1	0	Nvt
Aardkunde		0	0	0	0	0	0	Nvt
Veiligheid		0	0	0	-1	-3	-1	-1
Water		-1	-1	0	0	0	0	Nvt
Bodem		0	0	0	0	0	0	Nvt
infrastructuur		0	-2	0	0	0	0	-1
Ruimtegebruik		0	-1	0	-1	-1	-1	-2
Bereikbaarheid		0	0	0	-1	-1	-3	-3
Subtotaal		-6	-7	-6	-7	-13	-12	-13

Tabel 2: Subtotaalscores

(Sub)thema	Wegingsfactor	BOZ-1	BOZ-2	BOZ-3	BOZ-4	BOZ-5
Natuur	2	0	0	0	-2	-2
Geluid	3	0	0	-6	-3	-6
EM-velden	2	0	0	0	0	0
Landschap	3	-9	-6	-6	-6	-6
Recreatie	1	-1	-1	-1	0	-1
Cultuurhistorie	2	-2	0	-2	0	-2
Archeologie	1	0	0	0	0	0
Aardkunde	1	0	0	0	0	0
Veiligheid	1	0	0	0	-1	-1
Water	1	-1	-1	0	0	0
Bodem	1	0	0	0	0	0
infrastructuur	1	0	-2	0	0	0
Ruimtegebruik	1	0	-1	0	-1	-1
Bereikbaarheid	1	0	0	0	-1	-3
Eindtotaal		-13	-11	-15	-14	-22

Tabel 3: Eindscores na toepassing van de wegingsfactor

In tabel 3 zijn de scores van de overgebleven vijf locaties vermenigvuldigd met de wegingsfactoren dit levert uiteindelijk de eindscore op (tabel 4).

In tabel 4 zijn de eindscores per locatie weergegeven. De tabel laat BOZ-2, als overtuigend best scorende locatie zien. Op enige afstand gevolgd door BOZ-4. Het verschil in score tussen BOZ-1, 4 en 3 is klein. De overduidelijk meest negatief scorende locatie is BOZ-5.

(Sub)thema	BOZ-1	BOZ-2	BOZ-3	BOZ-4	BOZ-5
Subtotaal	-13	-11	-15	-14	-22

Tabel 4: eindscores per kanshebbende locatie

Kijkend naar tabel 3 tekent zich in algemene zin een duidelijk beeld af: het grootste onderscheid wordt gemaakt op de beleving van de landschappelijke- en cultuurhistorische waarden en de nabijheid van woningen. De landschappelijke- en cultuurhistorische waarden vertalen zich vooral in de aanwezigheid van de steilhang van de Brabantse Wal, het plaatsen van extra hoogspanningsmasten en het open karakter van de polder. De nabijheid van woningen komt in de onderzoeken en dus in de scores vooral naar voren bij het aspect geluid. Verder valt op dat de onderdelen EM-velden, archeologie, aardkunde en bodem, in het geheel niet bijdragen aan de eindscore. Alle waarden zijn hier 0. De overige onderdelen dragen in mindere mate bij aan de eindscore.

Inzoomend op de locaties valt het volgende op. Voor locatie BOZ-5 zijn het vooral de negatieve scores op geluid, landschap en bereikbaarheid die het eindtotaal bepalen. Verder valt op basis van tabel 3 op dat de locatie op veel onderdelen scoort, namelijk zeven van de veertien. Hierdoor is de zoeklocatie de meest negatief scorende optie van de vijf. Bij BOZ-3 wordt de invloed op het eindtotaal bepaald door twee onderdelen. Dit zijn geluid en landschap, die beide zes punten scoren. Dat zijn twaalf punten op een totaal van vijftien. Het is hierdoor de op één na slechtst scorende locatie. Hierna volgt BOZ-4. BOZ-4 scoort na BOZ-5 op de meeste onderdelen (zes). Op het onderdeel landschap krijgt hij zes minpunten en op geluid drie. Voor de rest sprokkelt hij op de overige onderdelen zijn punten bij elkaar. Het is een gemiddelde locatie die geen extreme scores laat zien. BOZ-01 heeft één onderdeel wat de score domineert, landschap. De locatie scoort op dit onderdeel negen minpunten.. Verder is opvallend dat er maar op vier onderdelen wordt gescoord. Dit geeft aan dat de negatieve effecten op het landschap de overwegende reden zijn dat de locatie niet als best scorende optie naar voren is gekomen. BOZ-2 scoort op vijf onderdelen waarvan landschap, met zes minpunten, het grootste aandeel heeft. De overige onderdelen scoren met één of twee minpunten minimaal. Dit is de reden dat locatie BOZ-2 uiteindelijk de beste score heeft van alle locaties.

De prioritering van de zoeklocaties

Kijkend naar de resultaten is er maar één conclusie mogelijk. BOZ-2 is de meest logische keuze als locatie voor het nieuwe hoogspanningsstation. Aandachtspunt bij BOZ-2 is wel de ligging bovenop de Noorderkreekweg. Vermoedelijk zal de ligging van deze weg veranderen. Dit aspect dient in het vervolg van de omgevingsdialoog, waarbij de landschappelijke inpassing aan de orde komt, te worden meegenomen. Mocht de locatie BOZ-2 om één of andere reden tijdens het planvormingsproces toch niet haalbaar blijken, dan kan gekeken worden naar de alternatieven BOZ-1 en BOZ-4. Deze twee alternatieven ontlopen elkaar in score nauwelijks. Locatie BOZ-1 heeft een lichte voorkeur boven locatie BOZ-4 gezien het kleine scorevoordeel. BOZ-4 laat in vergelijking met BOZ-1 wel meer gemiddelde scores zien. Omdat BOZ-4 echter op meer onderdelen scoort dan BOZ-1, is de eindscore van BOZ-4 net een punt negatiever dan die van BOZ-1.

De andere locaties vormen geen realistische opties om wisselende redenen. Locatie BOZ-3 heeft twee onderdelen van de vier (geluid en landschap) die de score enorm beïnvloeden. De combinatie van deze twee factoren, zorg ervoor dat de locatie geen echt alternatief is. Locatie BOZ-5 is zoals eerder gezegd een terechte afvaller omdat deze op vele onderdelen zeer negatief scoort.

Dan blijven de locaties over die op meerdere onderdelen complicaties kennen in relatie tot de haalbaarheid. Voor locatie 4b zijn dat de ligging in NNB gebied en de 245 meter zone rondom Windpark Halsteren. Voor locatie 6 zijn dat de vele woningen die binnen de 500 meter richtafstand (geluid) en binnen de 40 meter zone (EM-velden) liggen. Daarnaast spelen er bij locatie 6 nog een aantal andere complicaties zoals de overschrijding van de maximale kabellengte en het gebrek aan ruimte voor landschappelijke inpassing. Deze twee locaties zijn realistisch gezien geen haalbare locaties.

Dit resulteert uiteindelijk in de prioritering van de zoeklocaties zoals weergegeven in tabel 5. Voor de volledigheid zijn ook locaties BOZ-4b en 6 meegenomen.

(Subt)thema	BOZ-1	BOZ-2	BOZ-3	BOZ-4	BOZ-4b	BOZ-5	BOZ-6
Prioritering van de locaties	2	1	4	3	6	5	7

Tabel 5: prioritering van de locaties

De overige onderdelen

Zoeklocatie Schouwen-Duiveland

Ook in Schouwen-Duiveland is een omgevingsdialoog gevoerd. Daar zijn 6 zoeklocaties overgebleven. Deze zijn in het projectboek verder op haalbaarheid onderzocht. Uiteindelijk is zoeklocatie SD-1 bij Zierikzee voorgelegd aan de gemeenteraad als voorkeursoptie. De raad heeft op 23 december 2021 gekozen voor voorkeurslocatie SD-1.

Tracé tussen beide stations

Indien er op Schouwen-Duiveland gekozen wordt voor SD-1 en er in Bergen op Zoom gekozen wordt voor BOZ-2 dan is er maar één tracé dat beide locaties met elkaar kan verbinden binnen de maximale kabellengte van 30km en dat is het tracé Zuid-Midden. Dat tracé heeft dan ook de voorkeur. In bijlage 5, wordt de tracévoorkeur verder toegelicht.

Consequenties van het voorstel

Relatie met Visie buitengebied
De meerderheid van de zoeklocaties ligt in het gebied de Auvergnepolder. Recentelijk is in het kader van het Nationaal Programma RES een quickscan uitgevoerd. De quickscan is een eerste indruk en een afgebakende beperkte kijk op de polder. In de scan zijn, de RES-opgave (windenergie), het hoogspanningsstation, natuurversterking en bedrijfsontwikkeling (biobased) meegenomen. Doordat in de quickscan slechts een aantal factoren meegenomen zijn en het een eerste indruk betreft, is de quickscan niet volwassen genoeg om beleid op te baseren. Wel kan de output van de quickscan als bouwsteen bij de totstandkoming van de Visie buitengebied Bergen op Zoom gebruikt worden. Uit de scenario's blijkt dat het hoogspanningsstation kansen kan bieden voor gebiedsontwikkeling maar ook als zelfstandig onderdeel opgenomen kan worden in natuurversterking.

Dat betekent concreet het volgende: als de nieuwe locatie eenmaal gekozen is, wordt dit een vaststaand gegeven, waar rekening mee gehouden moet worden in de Visie buitengebied. De output van de quickscan wordt als bouwsteen meegenomen bij de totstandkoming van de Visie buitengebied. Daarnaast worden ook andere factoren bij de Visie buitengebied betrokken. De integrale beschouwing op de Auvergnepolder resulteert uiteindelijk in een integrale ontwikkelingsrichting voor het gebied. De raad zal bij dit proces betrokken worden. In het eerste kwartaal van 2022 informeren wij u over het proces van de Visie buitengebied.

Gezien het voorgaande is het van groot belang om de keuze voor de locatie in uw raad te laten plaatsvinden. Zo houden we de toekomst van de polder in eigen hand. Voorkomen moet worden dat door een vertraging in de besluitvorming het Rijk zich genoodzaakt voelt om de keuze te moeten maken. Daarmee geeft u de invloed op een belangrijk onderdeel van de visie op de polder, namelijk het hoogspanningsstation, uit handen.

Duurzaamheid

In het klimaatakkoord is de doelstelling een broeikasgasemissiereductie van zo'n 49% in 2030 opgenomen. Het nieuwe TenneT hoogspanningsstation is belangrijk voor deze klimaatdoelstelling. Vanuit het klimaatakkoord werken gemeenten aan Regionale Energiestrategieën (RES) en Klimaattafels. Het nieuwe station heeft een bijdrage aan beide onderdelen. Zo is het station belangrijk om de opwek van duurzame energie van zowel de

RES Zeeland als de RES West-Brabant te ontsluiten. Daarnaast is het station ook nodig voor de initiatieven vanuit de klimaattafel industrie in de regio mogelijk te maken. Het station daarmee van essentieel belang voor de verduurzaming van Tholen, Schouwen-Duivenland, Steenbergen en Bergen op Zoom.

De toekomstvisie stelt dat er een brede duurzaamheidsbewustwording nodig is, onder andere op het gebied van de energietransitie. Dit project draagt in hoge mate aan bij aan die bewustwording. Er wordt ook vermeld dat Bergen op zoom werk heeft gemaakt van de RES. Deze is door de gemeenteraad op 25 maart 2021 vastgesteld. Nu staan we voor de uitvoering ervan. Het hoogspanningsstation creëert de benodigde aansluitcapaciteit hiervoor.

Risico paragraaf

Risico-onderdelen	NvT	Laag	Neutraal	Hoog
1. Realiseren maatschappelijke effecten	X			
2. Politiek-bestuurlijk en draagvlak				X
3. Imago gemeente			X	
4. Algemene en externe omgeving				X
5. Veiligheid	X			
6. Financiën		X		
7. Juridisch	X			
8. Planning	X			
9. Kwaliteit uitvoering	X			
10. Capaciteit organisatie en samenwerking partners		X		

Beheersmaatregelen risico's hoog

	Risico	Effect	Beheersmaatregel	Verantwoordelijke
2.	Politiek gevoelig onderwerp	Vertraging in de besluitvorming	Urgentie van het project en van spoedige besluitvorming benadrukken	College
4.	Elke locatie heeft voor- en tegenstanders. Niet iedereen kan tevreden worden gesteld.	Onvrede bij tegenstanders van een locatiekeuze	Kiezen op basis van inhoudelijke en ruimtelijke gronden. Goed uitleggen hoe tot de keuze is gekomen	Raad

Alternatieven

De alternatieven BOZ-1 en BOZ-4
BOZ-2 is de meest logische keuze als locatie voor het nieuwe hoogspanningsstation. Mocht de locatie BOZ-2 om één of andere reden tijdens het planvormingsproces toch niet haalbaar blijken, dan kan gekeken worden naar de alternatieven BOZ-1 en BOZ-4. Deze twee alternatieven ontlopen elkaar in score nauwelijks. Locatie BOZ-1 heeft een lichte voorkeur boven locatie BOZ-4 gezien het kleine scorevoordeel. De score op het onderdeel landschap is bij BOZ-1 wel het meest negatief van alle locaties. BOZ-4 laat in vergelijking met BOZ-1 meer gemiddelde scores zien. Omdat BOZ-4 echter op meer onderdelen scoort dan BOZ-1, is de eindscore van BOZ-4 net een punt negatiever dan die van BOZ-1. Daarom wordt BOZ-1 voorgesteld als het alternatief.

Een ontwerpbesluit bieden wij u hierbij ter vaststelling aan.

Het college van burgemeester en wethouders van Bergen op Zoom,

De secretaris,

Dhr. mr. drs. ing. M. van Vliet

De burgemeester,

Dhr. dr. F.A. Petter

Gemeente Bergen op Zoom

RVB22-0017

Raadsvoorstel

De raad van de gemeente Bergen op Zoom;

gezien het voorstel van het college van 24 februari 2022, nr. RVB22-0017;

BESLUIT:

1. BOZ-2 te kiezen als voorkeurslocatie voor het nieuwe 380/150/20kV hoogspanningsstation in de gemeente Bergen op Zoom;
2. TenneT dringend te verzoeken om in het vervolgtraject nadrukkelijk aandacht te besteden aan:
    a. het landschappelijk inpassen van het station
    b. het optimaliseren van de bovengrondse aansluiting van het station op de 380kV hoogspanningsverbinding,
    c. het aanpassen aan de Noorderkreekweg
3. Kennisnemen van de voorkeur om het 150kV hoogspanningsstation in de gemeente Schouwen Duiveland te realiseren op locatie SD-1
4. Kennisnemen dat tracévariant Zuid-Midden de enige optie is die beide voorkeurlocaties met elkaar kan verbinden
5. Het Rijk verzoeken om de rijkscoördinatieregeling buiten toepassing te verklaren en het bevoegd gezag aan de raad van de gemeente Bergen op Zoom over te dragen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van

De griffier,

Mevr. E.P.M. van der Meer

De voorzitter,

Dhr. dr. F.A. Petter